

มคอ.3 รายละเอียดของรายวิชา

Course Specification

0106321 การค้นคืนสารสนเทศดิจิทัล

Digital Information Retrieval

รายวิชานี้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์

และสารสนเทศศาสตร์

หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2565

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยทักษิณ

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัส ชื่อรายวิชา จำนวนหน่วยกิต รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน รายวิชาที่เรียนพร้อมกัน และคำอธิบายรายวิชา

0106321 การค้นคืนสารสนเทศดิจิทัล

3 (2 - 2 - 5)

Digital Information Retrieval

การกำเนิดคำของการค้นคืน ยุคสมัยของระบบการค้นคืนสารสนเทศ ผลกระทบของอินเทอร์เน็ตต่อการค้นคืน สารสนเทศดิจิทัล เครื่องมือและกลยุทธ์การค้นคืน การประเมินผลการค้นคืน สารสนเทศดิจิทัล การนำสารสนเทศไปใช้ การอ้างอิงและฝึกปฏิบัติ

Information retrieval's history and the development, the impact of the Internet on IR, relevant theories, digital information, query languages, tools and retrieval strategies, information retrieval on the web, evaluation of digital Information retrieval, citations, reference lists for digital information and practices

2. ประเภทของรายวิชา

- ศึกษาทั่วไป
- วิชาพื้นฐานเฉพาะด้าน
- วิชาเอกบังคับ
- วิชาเอกเลือก
- วิชาโท
- วิชาเลือกเสรี

3. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน

อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เยาวลักษณ์ สุวรรณแห
อาจารย์ผู้สอน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เยาวลักษณ์ สุวรรณแห

4. ปีการศึกษา/ ภาคการศึกษา/ กลุ่มผู้เรียน

1/2567 ชั้นปีที่ 3

5. สถานที่เรียน

ห้อง 13410

6. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด

มิถุนายน 2567

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้/มีความสามารถ/สมรรถนะที่ต้องการด้านต่าง ๆ

1.1 เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประวัติและพัฒนาการของระบบการค้ำคืนสารสนเทศ หลักการตัวแบบการค้ำคืนพื้นฐาน แหล่งสารสนเทศดิจิทัล

1.2 เพื่อให้มีทักษะในการคิดอย่างเป็นระบบในการวิเคราะห์ความต้องการสารสนเทศ แหล่งสารสนเทศที่เหมาะสมภาษาที่ใช้ในการค้ำคืน กลยุทธ์การค้ำคืน

1.3 เพื่อให้มีความสามารถประยุกต์ใช้ความรู้เกี่ยวกับค้ำคืนสารสนเทศและเทคโนโลยีสารสนเทศ ในการฝึกปฏิบัติการค้ำคืนในชั้นเรียนรวมถึงการประกอบอาชีพในอนาคต

2. วัตถุประสงค์ของรายวิชา

หมวดที่ 3 ลักษณะการดำเนินการ

1. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

ภาคบรรยาย	ภาคปฏิบัติ	การศึกษาด้วยตนเอง
จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ x 15 สัปดาห์	จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ x 15 สัปดาห์	จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ x 15 สัปดาห์

2. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์และช่องทางที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่ผู้เรียนเป็นรายบุคคล

แนะนำทางวิชาการแก่นิสิตเป็นรายบุคคลจัดให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล หรือรายกลุ่ม ตามความต้องการของผู้เรียน 1 ชั่วโมง/สัปดาห์ โดยหลากหลายช่องทางได้แก่ แบบพบหน้า (Face to Face) ห้อง 13225 ตามนัดหมาย, e-mail: aleksuwannakhae@gmail.com และทาง Line กลุ่ม

หมวดที่ 4 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง		กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
		บรรยาย	ปฏิบัติ		
1	การสร้างความคุ้นเคยระหว่าง ผู้เรียนกับผู้สอน ปรัชญาของหลักสูตร อธิบายมคอ.3 รายละเอียดวิชา การอุทธรณ์ ทดสอบก่อนเรียน(Pretest)	4	-	กิจกรรม บรรยายและการแลกเปลี่ยน เปลี่ยนความเห็นระหว่างผู้เรียน เรื่องความคาดหวังจากรายวิชานี้ สื่อ มคอ.3 รายละเอียดวิชา แบบทดสอบก่อนเรียน Onsite Online lesson: TSU MOOC	ผศ.ดร.เยาวลักษณ์ สุวรรณแห
2	บทเรียนการทดสอบก่อนเรียน ประวัติและพัฒนาการของระบบ การค้นคืนสารสนเทศ การกำเนิดคำ “สารสนเทศ” และ “การค้นคืน”	2	2	กิจกรรม บทเรียนจากแบบทดสอบก่อนเรียน บรรยาย นิสิตเขียน Reflection สื่อ Canva/Powerpoint วิดีโอเรื่อง กำเนิดคอมพิวเตอร์ Onsite Online lesson:TSU MOOC	ผศ.ดร.เยาวลักษณ์ สุวรรณแห
3	ประวัติและพัฒนาการของระบบ การค้นคืนสารสนเทศ (ต่อ) พัฒนาการการค้นคืนสารสนเทศ ยุคสมัยของการค้นคืน สารสนเทศ ผู้บุกเบิกด้านการค้นคืน สารสนเทศ	2	2	กิจกรรม บรรยาย แนะนำการค้นคืนเบื้องต้นผ่าน เว็บไซต์ของห้องสมุด นิสิตเขียน Reflection สื่อ Canva/Powerpoint Onsite Online Lesson:TSU MOOC มอบหมายงาน -แบบฝึกหัดการค้นคืนสารสนเทศ ครั้งที่ 1 -การค้นหาคำความเกี่ยวกับ	ผศ.ดร. เยาวลักษณ์ สุวรรณแห

				ผลกระทบของอินเทอร์เน็ตต่อการ ค้นคืน	
4	ผลกระทบของอินเทอร์เน็ตต่อ การค้นคืน	2	2	กิจกรรม บรรยาย นิตินำเสนอบทความ เฉลยแบบฝึกหัดการครั้งที่ 1 สื่อ Canva/Powerpoint Onsite Online lesson: TSU MOOC	ผศ.ดร. เยาวลักษณ์ สุวรรณแห
5	หลักการการค้นคืนสารสนเทศ	2	2	กิจกรรม บรรยาย นิตินเขียน Reflection สื่อ Canva/Powerpoint Onsite Online lesson: TSU MOOC มอบหมายงาน นิตินกำหนดหัวข้อเพื่อการค้นคืน สารสนเทศ สำหรับ Portfolio	ผศ.ดร.เยาวลักษณ์ สุวรรณแห
6	ตัวแบบการค้นคืนพื้นฐาน (Basic IR Models) Boolean	2	2	กิจกรรม บรรยาย นิตินเขียน Reflection สื่อ Canva/Powerpoint Clip วิดีโอ Onsite Online lesson: TSU MOOC มอบหมายงาน แบบฝึกหัดการค้นคืนสารสนเทศ ครั้งที่ 2	ผศ.ดร.เยาวลักษณ์ สุวรรณแห
7	ตัวแบบการค้นคืนพื้นฐาน (Basic IR Models) Vector space model Probabilistic model	2	2	กิจกรรม บรรยาย นิตินเขียน Reflection สื่อ	ผศ.ดร.เยาวลักษณ์ สุวรรณแห

				Canva/Powerpoint Clip วิดีโอ Onsite Online lesson: TSU MOOC มอบหมายงาน แบบฝึกหัดการค้นคืนสารสนเทศ ครั้งที่ 2	
8	แหล่งสารสนเทศดิจิทัล	2	2	กิจกรรม บรรยาย เฉลยแบบฝึกหัดการค้นคืน สารสนเทศครั้งที่ 2 ชี้แจงแนวทางการสอบกลางภาค สอบ สื่อ Canva/Powerpoint Onsite Online lesson: TSU MOOC Clip วิดีโอ	ผศ.ดร.เยาวลักษณ์ สุวรรณแห
9	สอบกลางภาค				
10	ภาษาตรชนี (ภาษาควบคุมและ ภาษาธรรมชาติ)	2	2	กิจกรรม บรรยาย แสดงตัวอย่างภาษา ควบคุมและภาษา ธรรมชาติ นิสิตเขียน Reflection สื่อ Canva/Powerpoint Online Lesson: TSU MOOC มอบหมายงาน แบบฝึกหัดการค้นคืนสารสนเทศ ครั้งที่ 3	ผศ.ดร.เยาวลักษณ์ สุวรรณแห
11	เครื่องมือเพื่อการค้นคืน	2	2	กิจกรรม บรรยาย	ผศ.ดร.เยาวลักษณ์ สุวรรณแห

				<p>เฉลยแบบฝึกหัดการคั่นคืน สารสนเทศครั้งที่ 3</p> <p>สื่อ Canva/Powerpoint Onsite Online lesson: TSU MOOC Clip วิดีโอ</p> <p>มอบหมายงาน แบบฝึกหัดการคั่นคืนสารสนเทศ ครั้งที่ 4</p>	
12	กลยุทธ์การคั่นคืน	2	2	<p>กิจกรรม บรรยาย สาธิตวิธีการคั่นคืน เฉลยฝึกหัดการสืบค้นสารสนเทศ ครั้งที่ 4</p> <p>สื่อ Canva/Powerpoint Onsite Online lesson: TSU MOOC/Webex Clip วิดีโอ</p> <p>มอบหมายงาน แบบฝึกหัดการคั่นคืนสารสนเทศ ครั้งที่ 5</p>	<p>ผศ.ดร.เยาวลักษณ์ สุวรรณแห</p>
13	การคั่นคืนสารสนเทศบน เว็บ	2	2	<p>กิจกรรม บรรยาย สาธิตวิธีการคั่นคืน เฉลยฝึกหัดการสืบค้นสารสนเทศ ครั้งที่ 5</p> <p>สื่อ PowerPoint Onsite Online lesson: TSU MOOC/Webex Clip วิดีโอ</p> <p>มอบหมายงาน</p>	

				แบบฝึกหัดการค้นคืนสารสนเทศ ครั้งที่ 6	
14	การค้นคืนสารสนเทศบนเว็บ: Google	2	2	กิจกรรม บรรยาย สาธิตวิธีการค้นคืน สาธิตวิธีการค้นคืน เฉลยฝึกหัดการสืบค้นสารสนเทศ ครั้งที่ 5 สื่อ PowerPoint Onsite Online lesson: TSU MOOC/Webex Clip วิดีโอ มอบหมายงาน แบบฝึกหัดการค้นคืนสารสนเทศ ครั้งที่ 6	
15	การประเมินผลการค้นคืน สารสนเทศดิจิทัล	2	2	กิจกรรม บรรยาย เฉลยฝึกหัดการสืบค้นสารสนเทศ ครั้งที่ 6 ทดสอบหลังเรียน (Posttest) นิสิตเขียน Mind mapของเนื้อหา ที่ได้เรียนมาตลอดภาคเรียน ชี้แจงแนวการสอบปลายภาค สื่อ PowerPoint Online lesson: TSU MOOC/Webex มอบหมายงาน นิสิตเขียนMind mapของเนื้อหาที่ ได้เรียนมาตลอดภาคเรียน	
16	สอบปฏิบัติค้นคืน	--	4	สอบปฏิบัติการค้นคืน	ผศ.ดร.เยาวลักษณ์ สุวรรณแห
17	ส่งแฟ้มสะสมงานPortfolio สัปดาห์ที่17				
18	สอบปลายภาค สัปดาห์ที่ 18				
รวม					

3. แผนพัฒนาประสิทธิภาพรายวิชา (ระบุได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1. จัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของระยะเวลาทั้งหมดของรายวิชา
- 2. จัดการเรียนรู้ร่วมกับสถานประกอบการ องค์กร หรือหน่วยงาน
- 3. จัดการเรียนรู้เชิงรุก
- 4. รายวิชาส่งเสริมทักษะผู้ประกอบการของผู้เรียน
- 5. รายวิชาก่อให้เกิดนวัตกรรมของผู้เรียน โดยมีหนังสือรับรองการใช้ประโยชน์จากหน่วยงาน
- 6. จัดการเรียนรู้ผ่านช่องทางออนไลน์ (online) ร่วมกับ ในที่ตั้ง (on-site)
- 7. มีการพัฒนาสื่อการสอนแบบออนไลน์โดยผ่าน TSU MOOC
- 8. เปิดเผยคะแนนเก็บก่อนการสอบปลายภาค
- 9. ส่งระดับขึ้นตามเวลาที่กำหนด โดยไม่มีข้อผิดพลาด
- 10. มีการทวนสอบรายวิชาในระบบของคณะฯ
- 11. อื่น ๆ ระบุ

3. แผนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ลำดับ	ผลการเรียนรู้	วิธีการประเมิน/ลักษณะการประเมิน	สัปดาห์ที่ประเมิน	สัดส่วนของการประเมินผล
1.	ด้านคุณธรรม จริยธรรม	1.สังเกตพฤติกรรมนิสิต ด้านการแต่งกาย การตรงต่อเวลาในการเข้าชั้นเรียนการส่งงาน การสอบและการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ	ทุกสัปดาห์	10
2.	ด้านความรู้	1.การทดสอบก่อนเรียน แบบฝึกหัด สอบกลางภาค ทดสอบหลังเรียนและปลายภาคเรียน 2.ประเมินจากแฟ้มสะสมงานการค้นคว้า 3.การแสดงความคิดเห็น อภิปราย การเขียนภาพสะท้อน (Reflection) 4.การอ้างอิงแหล่งข้อมูลและบรรณานุกรม กำหนดเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาคุณภาพชิ้นงานของนิสิต	1,9,17,18	30
3.	ด้านทักษะทางปัญญา	1.สอบกลางภาค ทดสอบหลังเรียนและปลายภาคเรียน	1,9,18	20
4.	ด้านทักษะ ความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคล	1.แบบฝึกหัด การสอบปฏิบัติ 2.การอภิปรายและการเขียนภาพสะท้อนจากบทเรียน	1,17	20

ลำดับ	ผลการเรียนรู้	วิธีการประเมิน/ลักษณะการประเมิน	สัปดาห์ที่ประเมิน	สัดส่วนของการประเมินผล
5.	ด้านทักษะการคิดวิเคราะห์	1.เพิ่มสะสมงาน	17	20
รวม				100 %

วิธีการตัดเกรด อิงเกณฑ์ (FIX-Rate)
 อิงกลุ่ม (T-Score)

การกำหนดช่วงคะแนนของเกรด

เกรด	A	B+	B	C+	C	D+	D	E/F
ช่วงคะแนน	≥80	≥75	≥70	≥65	≥60	≥55	≥50	≥0

หมวดที่ 5 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. ตำรา เอกสารหลัก และข้อมูลสำคัญ

เยาวลักษณ์ สุวรรณแห (2564). *การค้นคืนสารสนเทศในศตวรรษที่ 21*. สำนักพิมพ์รุ่งจันทร์ฉาย

Ahmed, Zied O (2018). *Information retrieval: lectures*. Saarbrucken, Germany: LAP LAMBERT Academic , c2018

Morris, K. (2018). *Five Tips for Teaching Students How to Research and Filter Information*. Retrieved from: <http://www.kathleenamorris.com/2018/02/23/research-filter/>

2. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

ภาษาไทย

วิรัช ศรีเลิศล้ำวาณิช. (2561). การค้นคืนสารสนเทศ = Information retrieval. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2561

สุชานันท์ ปัญจาระ สาปีต้า หิมโตะ๊ะ๊ะ ยวิษฐา เรื่องแก้ว และเยาวลักษณ์ สุวรรณแห (2563). การใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา. รายงานการประชุมวิชาการระดับชาติครั้งที่ 12 “ศาสตร์พระราช และการศึกษาเพื่อสร้างดุลยภาพชีวิตในยุค Disruptive Technology” 9-10 กรกฎาคม 2563 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม, 2106-2112.

3. แหล่งข้อมูลแนะนำ

จอมขวัญ ผลภาณี. (2561). การใช้สารสนเทศอย่างเป็นธรรมในยุคดิจิทัล: ประเด็นสำคัญสำหรับห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย=Fair Use in the Digital Era: Implications for Academic Libraries in Thailand. รั้งสีตสารสนเทศ. 24(2), 6-23.

เว็บไซต์ของห้องสมุดมหาวิทยาลัยในประเทศไทยทุกแห่ง (โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถาบันที่ผลิตเตรียมแผนการจะไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพ) <http://www-nlp.stanford.edu/IR-book> สวทชเว็บไซต์ <https://www.nstda.or.th/th/nstda-knowledge/2632-digital-literacy>

Google scholar. https://scholar.google.co.th/schhp?hl=th&as_sdt=0,5